

Universitätsbibliothek Paderborn

**Institutio Vitæ Ad Exemplar Passionis Domini Et
Salvatoris Nostri**

Sgambata, Scipio

Dillingæ, 1686

Cap. X. Evcharistiam nobis à Domino relictam esse, hujus vitæ ad
Passionis exemplar instituendæ monumentum & robur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53753](#)

90 DE PASSIONE DOMINI.

recense. Restat de Satisfactione dicere. Eam partem Christus Dominus est visus indicare, dum paulò post Apostolis idem, quod ipse peregerat, opus demissionis & caritatis injunxit. Sed pleniùs uberiùsque nos docuit pro peccatis pœnas sponte suscipere, dum statim addidit: *Non est servus major Dominô suô*. Ut profectò videant ac discant servi, debere se pœnis sponte susceptis propria peccata luere, cùm Dominus tot acerbis cruciatibus expiarit aliena.

CAPUT X.

*Eucharistiam nobis à Domino
relictam esse, hujus vitæ ad Passonis ex-
emplar instituendæ monumentum
& robur.*

Matth.
26. v. 26

Luc. 22.
v. 19.

Conantibus autem eis, accepit Iesus Panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: accipite, & comedite: *Hoc est corpus meum*, &c. & ex Luca: *Hoc facite in meam commemorationem*. Expiatis confessione animis, & velut ex morte lethalis culpæ renatis, cibô o-

pus

pus erat, quô robur acquirerent ad novæ
vitæ institutum capessendum. Datur ergo
Eucharistia, cuius duo sunt munera, duó-
que nobis præstat beneficia: alterum, quòd
præteritæ Passionis est commemoratio, &
gratiarum actio; alterum, quòd vitæ no-
stræ, ad illius exemplar institutæ, est robur
& firmamentum. Et, quòd ad primum
quidem attinet, necessarium erat nobis
Dominicæ Passionis aliquod perenne mo-
numentum: nam & omnium rerum im-
memores & oblivious sumus homines, &
maximè beneficiorum, quæ, qui dant,
marmori inscribunt, qui accipiunt, aquis
insculpunt. Nihil homini gravius onere
accepti beneficij est, quod, quia ferre non
potest, libenter aut ingrata abnegatione
rejicit, aut saltem rustica oblivione depo-
nit. Hoc verò Christi Domini in nos be-
neficium tantò magis periclitabatur obli-
vioni mandari, quantò erat & minùs tem-
pore ac locô præsens, & gravius nobis o-
nus afferebat. Quoties curæ occurrunt,
quæ aliquod nobis impositum onus mole-
sti operis commemorant, solemus eas à
nobis longè agnitas rejicere. Vetus pro-
verbium

verbum est, *Seria in crastinum, hodie vivamus.* Præterea cùm vita ad Passionis exemplar instituta à communī consuetudine tam longè abhorreat, quis unquam ejus inter hæc vitæ vulgaris exempla meminisset? Verùm quid potissimum institeret Dominus, quô nos sui beneficij, ac nostri officij semper admoneret? Nam quidquid illud esset, ejus quoque homini prompta esset oblivio. Omnia enim obliviscimur, etiam nostrâ. Unum est, cuius oblivisci nos natura non patitur: cibus. Hunc enim quotidie sumimus, eâ nos stimulis non levibus excitante. Hoc ipsum igitur Domini Providentia Passionis suæ voluit esse monumentum, ut, quia sine cibo ullo die esse non possumus, ne sine hujus quidem saluberrimæ Passionis memoriam esse possemus. In eo autem admirabilis, planèque divina se prodit ejus & virtus & sapientia, quod hujus memoriam nō ad specimē tantum, sed revera cibo huic inserendæ, inimitabilem viribus humanis & inexcogitabilem ingenio potuit inventare rationem. Quid enim habebat commune cum Christo cibus? quid simile Passioni

sioni panis & vinum : Imò quid tam dissimile Salvatori, quam cibus, ex quo fuit nostræ perditionis exordium : & quid tam à Passione diversum, quam comedio, cum hæc delicias habeat, illa cruciatus ; hæc ordinetur ad vitam, illa ducat ad mortem ? Deinde quo pacto, quæ semel peracta est actio, rursum peragi posset : Christò præsertim jam in cælum recepto, & omnis humanæ imbecillitatis experte : Verùm hæc aliaque omnia Dei sapientia, Dei potestas una superavit. Invénit modum sapientissima caritas, ut, quod Christo fuit durum pati, id esset nobis dulce meminisse. Reperit viam, quâ & semel mortuus semper viveret ad interpellandum pro nobis, & tamen quotidie pro nostra excitanda memoria mystica immolatione moreretur. Mysticam autem cum dico, non fictam, aut imaginariam tantum, sed veram, incruentam tamen, & omnis in Christo læsionis immunem. Etenim dum Sacerdos ita panem in Christi Corpus consecrat, ut ex vi eorum verborum Sanguis non veniat, itaque vicissim vinum in Sanguinem, ut ex eorum verborum vi Corpus non

94 DE PASSIONE DOMINI.

non veniat, fit, ut in esse mystico seu Sacramentali, ut loquuntur Theologi, Sanguis separetur à Corpore: quod cùm fit, sequentib⁹ Sanguinē spiritib⁹, qui sunt vehiculum animæ, mors necesse est sequatur animantis; atque adeò quotidie ante oculos nostros incruentâ veráque immolatione Christus crucifigitur. Quid dicimus, qui Christi Passionis immemores sumus? Hoc iam pejus est & gravius: non enim id à nobis petitur, ut Passionis antiquæ meminerimus, sed id exigitur, ne ab ea, quæ sub oculis nostris quotidie fit, oculos avertamus. Aspicite in eum, quem confixistis, ingrati mortales. Ecce, ut obliterati beneficij memoriā vobis redingeraret, nō veretur id nobis quotidie nova immolatione renovare. *O insensati homines! quis vos fascinavit, ante quorum oculos Jesus Christus quotidie crucifigitur, ut ei spectaculo tam leviter attendatis?* Imò etiam, ut, cùm Sacrificio adestis, alia omnia præter ipsum sacrificium cogitetis. Quid faciet Christus, ut vos eò adducat aliquando, ut Passionis ipsius velitis subinde meminisse? Si rursum se tradens, rursum

Gal. 3.

v. I.

sum immolari se permittens, & clamans
inter hæc, *Facite in meam commemora-*
tionem, nec voce, nec factō ad tantæ rei
spectaculum excitare vos potest, quaten-
dem arte, quā viā id impetrabit? Num ex-
pectas, ut tum demum Passionis Domini-
cæ recorderis, cùm in nubibus apparebit
signum filij hominis, & plangent omnes
tribus terræ? Neque id potuit divinæ satis
esse bonitati, ut memoriam nobis mirabi-
lium Passionis suæ in cibo reconderet, per
se grato ac suavi, quem ideo, rece-
dente substantiâ panis & vini, accidentia
voluit nuda retinere, ut appareret, eum
palato hominum illa servâsse, quin etiam
huic cibo adderet mirificam spiritualem
dulcedinem, & ut sacræ litteræ loquuntur,
omne delectamentum, & omnem saporem Sap. 16,
v.10.
suavitatis. Quô simul ad id capiendum,
& Passionis Domini mysteria sacra reco-
lenda, animi & corporis degustata jucundi-
tate, traheremur, ut, si minus amore ipsius,
saltē nostræ suavitatis affectu, si minus,
ut compateremur tam acerba patienti, saltē
ut ex ejus commemorandis cruciati-
bus tanta animi jucunditate frueremur, ad
cibum

96 DE PASSIONE DOMINI.

cibum hunc sumendum alacres prom-
 ptique accederemus, et vel hinc discere-
 mus, non esse acerbam Domini Passionem
 ijs, quibus cælestia sapiunt, sed in ea pa-
 nem vitæ esse, & substantiam dulcedinis
Domini Salvatoris ostendi. Præter mo-
 numentum autem, quô in memoriam no-
 bis Domini Passio revocaretur, necessari-
 um erat robur, & fortitudo animi, ut eam
 strenuè imitaremur, atque ad ejus exem-
 plar vitam nostram institueremus. Id quo-
 que hic cibus habet; omnibus enim mo-
 dis panis hic vitæ cor hominis confirmat
 ad se^tanda Christi vestigia, quibus hu-
 mana mens confirmari potest: primùm
 ac maximè internæ gratiæ collatione, quæ
 propria huic Sacramento est, velut altrix
 & vegetatrix virtutis, ac succi sanguinif-
 que spiritualis creatrix. *Mens enim*, ut ca-
 nit Ecclesia, in hoc Sacramento *impletur*
gratiâ. Secundò propositione præmij,
 quod statim addit Ecclesia: *Et futura glo-
 riæ nobis pignus datur*: nam qui tantæ
 gloriæ non modò expectationem aut
 spem, sed pignus in hoc Sacramento habe-
 re se cernit, is magno animo brevem Pas-
 sionis

Sap. 16.
 v. 21.

sionis diem feret, & stadium hoc à cæna ad crucem magna alacritate percurret. Tertiò ipsa Communione, quod nomen huic Sacramento proprium est; Communicantes enim Christi Domini Corpori & Sanguini unum cum eo efficiuntur, ut, quæcumque ille patitur, & nos pati oporteat, & simul nobis Spiritus Christi Jesu communicatur, ut & vita Jesu manifestetur in corpore nostro: denique ideo communiamus huic symbolo Passionis Domini, ut ejusdem Domini Passionibus communicare discamus, ne, qui jucundatus est in mensa Domini, gravetur in horto tristari ac mærere cum Domino, utque is, qui Sanguinem hausit Christi, suum quoque sanguinem sit paratus præbere pro Christo. Et sanè intolerabile quiddam est, & vix bene ullo criminis aut insaniae nomine satiexprimendum, velle nos Domino cæli & terræ pasci, & nolle eum sequi, nolle sectari. Paucis nummis auctoratus miles Duci suo libertatem suam addicit, corpus & sanguinem cuivis hostili paratus offerre feritati: nos toto Ducis nostri ac Dei Corpore & Sanguine sumpto, cuius vel unâ guttâ totius Universi salus

2. Cor.
4.v, 10.

nimir cardo emitur, nondum adduci possumus, ut ejus latus stipare velimus, & debitum, etiam citra stipendum, ei praestare famulatum. Postremum, quod in hoc Sacramento nobis ad vitam instituendam ad Passionis exemplar magnas vires addit, est Gratiarum Actio; est enim hoc Sacramentum gratiarum actionis, unde etiam nomen invenerit, ut Græca voce Eucharistia dicatur. Quoties igitur hoc sumimus, cum pro ceteris omnibus beneficijs gratias agimus, tum pro eo maxime, quod nos ad vitam instituendam ad Passionis exemplar vocaverit. Altissima ea vocatio est, & summam continet perfectionis humanæ. Nulla alia gratiarum actionem tantum beneficium compensari recte poterat, præterquam hac unam, ut, qui se nobis dedit, eum nos ipsi offerremus. Dum autem ita ei gratias agimus, sit ut & nos ad vitam ad id exemplar magis magisque conformandam excitemur, & grati animi significacione divina in nos beneficentia provocetur.

CAP-